

Szerkesztési iroda:
Nagybeeskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybeeske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felölös szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — 24 K
Félévre — 12 K
Negyedévre — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.
Azonkívül az összes hir-
detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybeeskerek, 1918.

XLII. évfolyam, 166. szám.

Hétfő, július 21.

A horvát kérdés.

— Politikai munkatársunktól. —

B u d a p e s t, j u l. 21.

A király Tisza István gróf miniszter-
elnök előterjesztésére gróf Pejacsevich
Tivadart nevezte ki horvát-szlavon-dal-
mátországi miniszterré. A mai napon pe-
dig nyilvános lett az a tény, hogy ezzel
egyidejűleg Cuvaj Ede királyi biztos visz-
szavonul nehéz időkben erős kézzel betöl-
tött pozíciójáról és hogy helyette báró
Skerlecz Iván miniszteri tanácsost nevezte
ki horvátországi királyi biztossá az ural-
kodó.

Pejacsevich Tivadar gróf egyénisége
és ennek az egyéniségnek politikai jelen-
tősége eléggé ismeretes mind a magyar,
mind pedig a horvát közvélemény előtt.
Horvátországban úgy ismerik őt, mint me-
legen érző, önfeláldozó hazafit, aki ezt az ő
hűségese horvát hazafiságát a magyar köz-
vélemény legjobb tudomása szerint min-
denkor össze tudta forrasztani a magyar
államegységhez, az unionisztikus politiká-
hoz való ragaszkodással.

Az új királyi biztos ha nem is mint
politikus, de mint a közéletben már régóta
előkelő helyen szereplő egyéniség, nem
kevésbé bírja a közvélemény méltánylását
és rokonszenvét. Báró Skerlecz Iván a ma-
gyar királyi miniszterelnökségben majd-
nem két évtized óta a legbizalmasabb
missziókat tölti be. Minden helyzetében
finom érzeket, szilárd igazságszeretet és
komoly tárgyilagosságot tanúsított egybe-
kötvé széles tudással és fáradalmakat nem
ismerő tetterővel. Szeretettreméltó egyé-
nisége pedig abban nyilvánul leginkább,
hogy egész közéleti útját a barátok sora
jelzi. A horvát királyi biztosságra Sker-
lecz Iván bárót különösen két körülmény
predesztinálja. Az egyik az, hogy a ma-
gyar állameszméhez való törhetetlen hű-
sége mellett is méltányolja a horvát test-
vérállam jogos vágyait és óhajait és hogy
magyarországi hivataloskodása dacára is
olyan alapos ismerője a horvátországi ese-
ményeknek és viszonyoknak, hogy bán-
váltságok alkalmából éppen ezért már is-
méltelen került népszerű neve a kombi-
nációk sorába. A másik körülmény pedig,
mely az ő rá esett választást különösen
szerencsésnek tünteti fel, egyszerűen az,
hogy Skerlecz báró távol állt mindaddig
a politikától, semmiféle párthoz se nem
tartozik, se nem tartozott és így minden
egyedül politikai csoportozattal szemben ké-
pes lesz a legpártatlanabb tárgyilagossá-
gal az anyaországnak és a társországnak
szempontjából egyaránt üdvös tiszta
unionista álláspontjára helyezkedni.

Ennek a két férfinak legközelebb
megkezdendő működése mindenestre egé-
szén más állapotot jelent Horvát-Magyar-
országok számára, mint a Cuvaj-korszak-
nak az ottani összeférhetetlen és mérték-
telen elemek által kierőszakolt, kiprovo-
kált harci készültségének időszaka jelen-
teft. Igaz ugyan, hogy még ez sem a régi,
normális állapot, de legalább is egészsé-
ges és könnyen járható átmenet hozzá.
Csak egy kis bölcsesség kell a horvát köz-
véleményben, egy kis megfontolás az el-
mékben, egy kis megnyugvás a lelkekben,
egy kis mérséklet a tettekben és a becsü-

letes unionizmusnak a társországban most
ismét kitűzött zászlaja alá olyan tömegek-
ben fog csoportosulni az érdekeit végre
ismét jól felfogó horvát nép, hogy rövide-
sen vissza lehet térni a normális utra és
megszüntetően a királyi biztosság intézmé-
nyét, vissza lehet adni a horvát országgyü-
lés kezébe azt a teljes autonómiát, melyet
a magyar államhatalom kényszerítő körü-
lmények közt soha nem korlátozott, soha
nem csonkított volna.

Skerlecz báró királyi biztossága és
Pejacsevich gróf minisztersége új korszak-
ot jelent Horvátországban és ha ez az új
korszak vissza fogja vezetni a horvát köz-
véleményt az unionizmus törvényes és
termékeny talajára, akkor ez a korszak a
társország számára valóságos aranykor-
szak lesz. Az a két név, mely most a kor-
mány elhatározásból és a király akaratá-
ból a horvát ügyek élére került, minden
jogos remény szerint a koalíciós rezsim
által okatlanul elmérgesített horvát kér-
dés megoldását jelentheti, még pedig
olyan megoldását, mely a megtérő horvát
közvéleménynek és a meglerés és megbé-
kítés számára utat nyitó magyar állam-
férfiaknak egyaránt becsületére válhat.

Rónay Ernő.

Nagybeeskerek, jul. 21.

Torontálvármegye közéletét ismét
gyász érte. Mint ugyanis részvétellel vesz-
szük a hirt, Rónay Ernő országgyűlési
képviselő ma hajnalban Kiszomboron
hosszabb szenvedés után meghalt.

Rónay Ernő évtizedek óta lelkes, te-
vékeny munkása volt a vármegye közle-
tének s előkelő helyet foglalt el a vár-
megye vezető férfiainak sorában.

Különösen buzgó gazdasági tevékeny-
séget fejtett ki s a vármegye gazdasági
életének előmozdításában fáradhatatlan
lelkedéssel munkálkodott. Sok ideig a
vármegye közgazdasági előadója volt s
huszonnyolc éven át a vármegyei gazda-
sági egyesületnek alelnöke, aki ebben a
tisztségében még fokozottabban hozzájá-
rult gazdasági életünk föllendítéséhez.

Nagyérdemű, lelkes munkásságát a
királyi kegy is elismerte s a harmadosz-
tályú vaskorona-renddel jutalmazta.

Hosszu évek óta tagja volt a vár-
megye törvényhatóságának s a vármegye
közügyeiben is mindig ott volt azok kö-
zött, akik hasznosat és üdvöset alkottak.

Jelentős szerepe volt a politikai élet-
ben is s a régi szabadelvű-párt érájában
képviselő volt, majd pedig legutóbb köz-
kivánságára ismét mandátumot vállalt s a
nagyszentmiklósi kerület választói küldték
munkapárti programmal a parlamentbe.

Régi szabásu igazi magyar ur volt, jó-
kedélyű, kedvesmodoru férfi, akit minden
körben és társaságban szerettek és be-
csültek.

Bár az utóbbi években egészségi ál-
lapota gyöngülni kezdett, még mindig
munkálkodott s csak az utolsó két évben
kezdett visszavonulni a közéleti tevékeny-
ségtől, amikor már egészsége egyre jobban
megrongálódott.

Betegsége azután folyton súlyosbo-
dott s most már kiszombori kuriájához kö-

tötte, ahol a gondos ápolás dacára is mind-
inkább súlyosabb lett az állapota, úgy,
hogy már napok óta menthetetlen volt, ma
hajnalban pedig csöndesen jobblétre szen-
derült.

Rónay Ernő agglegény volt s halálát
bátyja, Rónay Jenő, Torontálvármegye
nyug. főispánja, országgyűlési képviselő,
nővérei Rónay Cecília és Rónay Vilma,
valamint kiterjedt előkelő rokonság gyá-
szolja.

Halála hírére, amely városzerte igaz
részvételt kelt, a vármegyeházára kitérték
a gyászlobogót. Temetése szerdán délelőtt
10 órakor lesz Kiszomborban.

A vármegyei gazdasági egyesület,
amelynek, mint már említettük, Rónay
Ernő 28 év óta alelnöke, külön gyászjelen-
tében parentálja el nagyérdemű vezető-
férfiát.

HIREK.

IDŐJÁRÁS.

A nagybeeskereki meteorológiai állomás
időjárás jelentése.

Július 21.

Barométer emelkedik 753.8. Délután
1.38 órakor: Hőmérő 21.8 C°. Hőmérsék-
let: maximum 20-ikán 23.0 C°, min. ma
reggel 12.5 C°. Csapadék — Felhőzet Cu6.
Szélirány és erősség NW3. Jólát a kö-
vetkező 24 órára: Változás nem várható.

Jelmagyarázat: A barométer állása
a déli leolvasást tünteti fel a helyi magas-
ságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redu-
kálva. Maximum és minimum este 8 óra 38
perctől másnap este 8 óra 38 percig; csapadék
reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38
percig; felhőzet Ci = fűtőfelhő, Cu = go-
molyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő,
Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = báránnyfelhő,
Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány:
N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet.
Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen
borult. Szélereősség: 0 = szélesend, 8 = nagy
vihar.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügymin-
iszter Paizs József nagybeeskereki
pénzügyi segédtitkárt pénzügyi titkárrá,
Mauks Imre és Kemény Emil nagy-
beeskereki pénzügyi fogaimazókat pedig
pénzügyi segédtitkárrá kinevezte.

— **Áthelyezés.** A m. kir. vallás- és
közoktatásügyi miniszter Balácsi An-
drás törökbecsei polgári iskolai tanárt a
baróti áll. polgári iskolához, Dobay Sán-
dor nagyikindai áll. főgimnáziumi torna-
tanárt pedig az egri áll. főreáliskolához át-
helyezte.

— **Iparengedélyek.** A szombaton dél-
előtt tartott városi iparhatósági ülésen a
következők kaptak iparengedélyt: Id.
Bancsák István szatóciszletre, Kovács
János cipész- és papucosüzletre
és Gyakovics Száva vendéglő és
fogadóra.

— **Utóállítás.** A Rezső-laktanyában
ma délelőtt 9 órakor utóállítás volt. Az
utóállításra a polgári elnök Farkas
Vince m. tb. főjegyző és polgári orvos pe-
dig dr. Rónay Pál közp. járási főorvos
volt. Katonai elnökökként Wehnovics
Emánuel csász. és kir. alezredes és Hajós
Gyula m. kir. honvédszázados szerepeltek.
Katonai orvos dr. Sura József csász.
és kir. ezredorvos volt.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A m.
kir. belügyminiszter a nagybeeskereki
kereskedő ifjusági egyesület alapszabá-
lyait jóváhagyta.

— **Jegyzőválasztás Farkasdon.** Far-
kasdról írják: F. év július hó 19-én folyt
le nagy lelkesedés közt Zsirus Imre fő-

szolgabíró elnöke alatt a farkasdi jegyzőválasztás. Az állásra 9-en pályáztak: Murgu János, Krivácsy Endre, Zsirus László, Pospesh József, Vojnov Szilárd, Lázity Tivadar, Nikolity Emil, Rigyesky Sándor és Jankovich M. György. A választási elnök valamennyi pályázót jelölte s a képviselőtestület az eddigi helyettes-jegyzőt, Murgu Jánost választotta meg egyhangulag. A községi képviselőtestület hálás köszönetet mondott a főszolgabírónak a választás teljesen pártatlan vezetéséért s egyben kérték a főszolgabírót, hogy a község köszönetét tolmácsolja a főispánnak és az alispánnak.

— **Elhunyt plébános.** Mint Billédéről jelentik, Uitz Péter billédi róm. kath. plébános tegnap ott 62 éves korában szív-szélhűdés következtében hirtelen meghalt. Az elhunyt 27 esztendeje lelkészkedik Billéden s az egész község lakossága meleg szeretettel vette körül az érdemes egyházi férfit, aki a község fölvirágoztatása körül is sokat fáradozott. Az elhunytat, kinek halála általános mély részvétet kelt, holnap temetik el.

— **A népfelkelői szemle elmarad.** A városi katonai ügyosztály közli, hogy a honvédelmi miniszter rendelete szerint az évenként kötelező népfelkelési jelentkezés az idén elmarad.

— **Köszönet.** Czimer Antal egylettünk céljaira 20 koronát adományozott, mely nemes adományért hálás köszönetet mond Winter Katalin, az izr. nőegylet elnöknője.

— **Halálozás.** Mint Nagykikindáról jelentik, Palatinus Imre nyug. népiszkolai igazgató f. hó 19-én 71 éves korában meghalt. Az elhunyt harminc évnél tovább szolgálta dicséretes buzgalommal a nagykikindai rk. hitközségi népiszkolánál a tanügyet s különösen a magyar nyelv oktatása körül végzett uttörő munkát.

Szávits Ottilia, néhai Szávits László volt nagybecskereki ügyvéd leánya tegnap 88 éves korában Nagybecskereken meghalt. Az elhunytban Szávits Sándor takarékpénztári főpénztáros nagynénjét gyászolja. A temetése ma délután ment végbe nagy részvét mellett.

— **Védekezés a kolera ellen.** Említetjük, hogy a szomszédos Szerbiában fölépített kolerajárvány miatt a hatóságok a legszélesebb körű óvintézkedéseket tettek meg, hogy a kolerát hozzáuk be ne hurocolhassák. Dr. Haidegger Lajos megyei főorvos maga ment le a vármegye déli határvidékére, ahol az összes helyeken ellenőrizi az óvintézkedések szigorú fogantatását.

— **Segédjegyzőválasztás.** Módoson pénteken volt a segédjegyzőválasztás, amely alkalommal egyhangulag Sámon Márton választották meg.

— **Táncmulatság Ernőházán.** Az ernőházai ifjuság az idei bucsu alkalmával folyó évi július hó 24-én a Mangi-féle nagyvendéglő összes termeiben jótékony-célú zártkörű táncmulatságot rendez. Belépődíj személyenként 1 kor. 60 fill. Kezdeté este fél 9 órakor. Felülfizetéseket köszönettel fogadják.

— **Mindenáron meg akart halni.** Pancsováról írják: Szücs Mihályné Diámannt Irma itteni 48 éves asszony a napokban a kórházban a lámpahorogra akasztotta magát s mikor tettét észrevették, a szerencsétlen asszony már halott volt. Szücs Mihályné úgy látszik öngyilkossági mániában szenvedett, mert már egyszer a kutba ugrott. Onnan szerencsésen kimentették, azután a nyakát metszette el. Ezzel a sebével került volt a kórházba, ahol öngyilkossága aztán végérvényesen sikerült.

— **Kolera Temes megyében.** Temesvárról jelentik: A kolera pusztító réme, amely legutóbb a szerb határszélén és különösen Belgrádban veszedelmes arányokban ütötte fel fejét, már Magyarországot is fenyegeti és elsősorban a déli részek vannak kitéve a kolera veszedelmének. Sőt egyes helyekre már át is hurocolták a vést. Így a Temesvármegye déli határszélén fekvő Temessziget községben tegnapelőtt éjszaka egy nő koleragyanus

tünetek között meghalt, három ottani lakos pedig hasonló gyanús tünetek között megbetegedett. A hír érthető izgalmat keltett és a vármegyei hatóság nyomában megtette a legszigorubb intézkedéseket, hogy a vést továbbhurocolásának elejét vegyék.

— **Az árvíz.** Nagyszentmiklósról írják: A tajtékzó ár a nagyszentmiklósi járásban a Maros áradása folytán sok kárt okozott. Nagyszentmiklós határára eddig megfeszítet munkával meg tudták védeni a romboló ár ellen, de péntek óta minden emberi munka hiábavaló lett: az ár meglepte az ártéri területet és megsemmisítette a vetéseket.

— **A fürdés áldozata.** Berta Mihály torontálorszi 19 éves legény a nagykikindai vasutvonalon volt munkában. Csütörtökön, e hó 17-ikén ebéddő után, míg a többiek pihenésre heveredtek, ő kedvet kapott a fürdéshez. Elment a vasuti átjáróhoz közeli Koty-tóhoz, hogy ott megfürdjék. A vízben valószínűleg göresök fogták el, mert csakhamar elmerült s belefuladt a tóba.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként délután 3 órától 5 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjegylete” nagybecskereki főkjá minden hó 1-je és 15-ike után első vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltetnek.

Aug. 30. Közig. bizottság ülése.

Sport.

Football-mérkőzés Módoson.

Nagybecskereki Ifjusági Sportegylet — Módosi Torna-Egylet 10:0.

Tegnap, vasárnap tartotta a Módosi Torna-Egylet I. csapata a Nagybecskereki Ifjusági Sportegylet I. csapatával revánus-footballmérkőzést Módoson. A verseny nagyszámú közönség előtt folyt le, de a mérkőzést igen nehézé tette a rossz pálya. A pályán ugyanis térdig érő fű volt, úgy, hogy alig lehetett járni s a labda majdnem minden rugásnál megállt a nagy fűben.

A módosiak csapatában 6 új játékos vett részt, kik már nem voltak diákok. A mérkőzés igen érdekesen folyt, de a becskerekiek nagy fölénye rögtön látható volt. A módosiak erősen dolgoztak s centerhalf-juk, Pap, vadul játszott.

A csapatok összeállítása a következő volt:

Nagybecskerek: Mojity, Biedermann, Burget, Kretzu, Pakróczy, Gruity, Mann, Eckstein, Mihaleszki, Spitzer.

Módos: Bozsán, Anyos, Pavlovics, Langraff, Pap, Vukov, Herhe, Bancsov, Degrell, Hoffmann, Biró.

A játék a következőképpen folyt le:

Módos kezdi meg a játékot. Eleinte nagyon lassu tempóban játszanak, később azonban a becskerekieknek sikerül az élre jutni s a csatársor gyorsan lerohan és Pakróczy körülbelül 40 méterről lö kapura, de éles lövése kapufélfát ér. Nemsokára Mann, a jobb szélső, beadásából Stefkovics, a center, remek gölt lö. Módos kezd, de hiába, felpályán tul labdát vinni nem tud, mert a becskerekiek sokkal elevebben és önfeláldozóbban dolgoznak, mint a módosiak. Majd a 15-ik percben a becskerekiek megint lefutnak, de Eckstein a labdát hajszálnyira kapu fölé lövi. A 24-ik percben a becskerekiek kornert rugnak, de nem tudják göllá érvényesíteni. Majd Módoshoz kerül a labda s a módosi balszélső a kapura rugja a labdát, de Mojity kivédi. A játék most körülbelül egyenlő erővel folyik, míg a 39. percben

Pakróczy kornerejéből Stefkovics biztos gölt lö. A 43. percben Eckstein felpályáról levezeti a labdát és gölt lö.

A második féldőben Beeskerek kezdi a játékot. Már látszik, hogy Módos nem bírja a tempót, melyet Beeskerek diktál. Az 5-ik percben Pakróczy szép ivelt kornert rug, melyet Stefkovics kapu fölé fejel. A 9-ik percben Stefkovics Eckstein segítségével gölt lö. A 10-ik percben Eckstein megint egy gölt lö. Módosiak már teljesen kedvetlenül játszanak. A 12-ik percben Stefkovics Mann jobbszélső beadásából remek gölt lö. A 16-ik percben módosiak kapusa ment egy biztos labdát. A 28-ik percben Stefkovics gölt lö Spitzer beadásából. A 35-ik percben Mihaleszki balösszekötő gölt lö. Majd a 41-ik percben Stefkovics utolsó gölját lövi. A módosiak közül legjobban Langraff Fülöp játszott. Végeredmény 10:0 a becskerekiek javára. Biró Dukesz Pál volt.

TÁVIRATOK.

A balkáni háború.

A bolgárok döntő veresége. — Bulgária békét kér. — A törökök Drinápolyban. — Románia előnyomulása. — Az esztrák-magyar követ a bolgár királynál. — Anarkia Szófiában. — A tőzsde.

Budapest, jul. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) A bolgárok Küszteniánél döntő vereséget szenvedtek a szerbektől s most már közvetlenül békét kérnek volt szövetségeseiktől. A szerencsétlen ország végzete ezzel betelt s most kényre-kedvre ki van szolgáltatva ellenfeleinek. A románok közvetlen Szófia előtt vannak, a törökök pedig visszafoglalták Drinápolyt s így az a nagy, véres küzdelem, amelyet a törökök ellen oly győzelmesen vívtak, nem termött nekik egyebet, csak vérvirágokat, szegyet és pusztulást.

Mai jelentéseink a következők:

A bolgárok döntő veresége. Bulgária békét kér.

Budapest, jul. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádból sürgönyzik: Tegnapelőtt Küszteniánél véres harc indult meg a bolgár és szerb sereg között, amely másnap reggel is folytatódott. A bolgárok döntő vereséget szenvedtek. A vereség arra készítette a bolgár kormányt, hogy rögtön békeküldötteket nevezett meg.

Budapest, jul. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Tegnap délelőtt 11 órakor Pírothól automobil ment Obrenicza községbe, hogy magával vigye onnan Paprikov és Ivanesev tábornokot, valamint Topolesikov katonai attasé bolgár békeküldötteket.

Budapest, jul. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádból sürgönyzik: Paprikov és Ivanesev bolgár tábornokok tegnap este Nisbe érkeztek, hogy közvetlenül tárgyaljanak a békéről. Pasic minisztereinek tegnap este szintén Nisbe utazott.

A törökök Drinápolyban.

Budapest, jul. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, tegnapelőtt minisztertanács volt, amely után Izzet pasa fővezér azonnal elutazott Csorluba, a főhadiszállásra.

Budapest, jul. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisba sürgönyzik Szófiából: Két török lovas- és egy gyaloghadosztály Küleiburgaszba érkezett, amely közvetlenül Drinápoly előtt van. Drinápoly bolgár parancsnoka megtette a védelemre az intézkedéseket.

Budapest, jul. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonba sürgönyzik

Konstantinápolyból: **Enver bej a török lo-
vasság élén tegnap bevonult Drinápolyba.**
A város kétezer főnyi bolgár helyőrsége
a kormány utasítására megadta magát.

A londoni Times távirata szerint a
drinápolyi bolgár helyőrséget a törökök
csak erős küzdelem után tudták lefegy-
verezni.

Románia előnyomulása.

Budapest, jul. 21. (A „Torontál”
eredeti távirata.) Mint Bukarestből Lon-
donba jelentik, **harminezer főből álló
román sereg megszállta Orsanieát, amely
40 kilométernyire van Szófiától.**

Budapest, jul. 21. (A „Torontál”
eredeti távirata.) Bukarestből sürgönyzik:
A bolgár kormány tegnap a bukaresti olasz
követ útján kijelentette, hogy kész lemondani
a Turtukája—Dobrics—Balesik terü-
letről, ha Románia visszavonja esapa-
táit. A román kormány kijelentette, hogy
külön egyezménybe nem megy bele.

**Az osztrák-magyar követ
a bolgár királynál.**

Budapest, jul. 21. (A „Torontál”
eredeti távirata.) Szófiából sürgönyzik:
Ferdinánd király tegnap délben kihallga-
táson fogadta Tarnovszky gróf szófiai osz-
trák-magyar követet, aki egy óra hosszat
volt a királynál. Tekintettel Bulgária kül-
politikai irányára, e kihallgatásnak nagy
jelentősége van.

Anarkia Szófiában.

Budapest, jul. 21. (A „Torontál”
eredeti távirata.) Londonba érkezett szó-
fiái jelentések szerint Szófiában valóságos
anarkia van, amelynek vége valószínűleg
forradalom lesz. A városban napirenden
vannak a gyilkosságok, rablások és vé-
rengések.

Közből azt jelentik, hogy Szófiából
ideérkezett egy a bolgár királyi udvarhoz
közelálló család, amelynek tagjai azt
mondják, hogy a királyi család ellen össze-
esküvés van s a király fél is attól, hogy az
összeskűvők tervüket végrehajtják.

A tőzsde.

Budapest, jul. 21. (A „Torontál”
eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a
déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama
a következő volt: Magyar Hitel 814.50,
Osztrák Hitel 618, Koronajáradék 81, Jel-
záloghitelbank 414.75, Leszámitoló Bank
277, Magyar Bank 530, Rimamurányi
686.25, Salgótarjáni 746, Közuti Vasut
636.75, Villamos Vasut 356.

A minisztereinek a királynál.

Budapest, jul. 21. (A „Torontál”
eredeti távirata.) Tisza István gróf mi-
nisztereinek holnap délelőtt Isehlben kü-
lönkihallgatáson jelenik meg a királynál.

A közigazgatás reformja.

Budapest, jul. 21. (A „Torontál”
eredeti távirata.) A belügyminiszteri-
umban nagyban folynak a munkálatok a kö-
zigazgatási reform ügyében. A munkálato-
kat Némety Károly dr. államtitkár ve-
zeti. Az anyag már majdnem teljesen ké-
szben van. Sándor János belügyminiszter
már át is vizsgálta a javaslatot s így a
törvénytervezet minden valószínűség sze-
rint november végén, vagy december ele-
jén a parlamenti bizottság elé kerül s
ezután le fogja tárgyalni a Ház. A tör-
vényjavaslat legnagyobb szenzációja az,
hogy megváltoztatja az ország aránytalan
közigazgatási beosztását. Különösen a vá-
rosok adminisztrációja körül lesznek nagy
tisztogatások. Elhatározott dolog, hogy
5 várost kivesznek a vármegyék hatásköre
alól s törvényhatósággá emelik; főispánuk
lesz, autonómiájukat megkapják. Eddig

27 törvényhatósági joggal felruházott vá-
ros volt, ezek számát 32-re emelik. Két vá-
ros törvényhatósággá emelésére vonatko-
zólag már kész is a törvényjavaslat. Ez a
két város: Nagykanizsa és Nyíregyháza.
A másik 3-ra a következő városok vannak
kiszemelve: Brassó, Eger, Nagyszombat,
Szolnok és Szombathely. Több rendezett
tanácsú várost nagyközséggé változtatják
át; oka ennek az, hogy nem telik nekik a
városi önkormányzat költségeire. Ezek:
Abrudbánya, Bazin, Bereczk, Felsőbánya,
Gyula, Kerecsény és Kolozs, amely városkák
máris nagyon el vannak adósodva. Lesz-
nek továbbá új rendezett tanácsú városok
is, amelyek fejlődését eddig a konzerva-
tív gazda és földmivelő nép visszatartotta.
Mint hogy azonban ezeket akarunk
ellenére még városná emelni sem lehet, az
új közigazgatási törvény jogot fog adni a
minisztertanács részére, hogy az első év-
ben indítványt tehesen az országgyűlés
elől városoknak nagyközségek és a nagy-
községeknek városokká átalakítása iránt.
Ez alapon a következő nagyközségek fog-
nak városná alakulni: Békésesaba, Apatin,
Csongrád, Abony, Kalocsa, Mohács, Nagy-
szalonta, Orosháza, Szarvas és Törökszent-
miklós.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (októberre)	11.47
Buza (1914. áprilisra)	12.01
Bozs (októberre)	9.04
Zab (októberre)	8.32
Tengeri (júliusra)	8.17
Tengeri (augusztusra)	8.14
Tengeri (1914. májusra)	7.31

Közigazdaság.

**A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet
R.-T. (Budapest) heti jelentése a tőzsde-
forgalomról és a pénzügyi piacról.**

Budapest, 1913. július 17.

A balkáni háború gyorsan fejlődő ese-
ményei és az egyik napról a másikra történő
előre nem látható fordulatok a tőzsde irány-
zatát is nagyon ingadozóvá teszik. Az a körü-
lmény, hogy a bolgárok nagy veszteségeik
folytán Oroszországhoz fordultak közvetítésért
a háború beszüntetése érdekében, valamint
az a tény, hogy a másik két hadviselő fél is
nagy veszteségeket szenvedett, jogosultá tették
azt a reményt, hogy a háború gyors véget fog
érni. Sajnos Románia beavatkozása és elő-
nyomulása, nemkülönben a görögök túlzó köve-
telései a béke gyors létrejöttét ismét kétségessé
teszik és súlyosbítja a helyzetet Törökország
újabb követelései. A balkáni válság eme
fázisainak megfelelően a tőzsde irányzata is
az utóbbi napokban meglehetősen szilárdra
váltott, míg ma a várható újabb bonyodalmak
hatása alatt az újabban elért áremelkedések
ismét elenyésztek. Sajnos a tőzsdék helyzete
most ugyszólván teljesen a külpolitikai hely-
zet alakulásától függ s így a berlini jobb pénz-
piaci jelentések sem idézhetők elő a kívánt
hatást. Nálunk a pénzpiac helyzete lényegileg
nem változott, a medió alkalmával a jegy-
bank igénybevétele nem volt jelentékeny.

A budapesti értéktőzsdén a forgalom,
talán a tegnapi naptól eltekintve, az egész hét
folyamán meglehetősen minimális volt, inkább
csak a főbb spekulációs papirokban volt üzlet,
a tőzsdétől távol álló közönség meglehetősen
tartózkodóan viselkedett. A vezető papirok kö-
zül Magyar hitel és Rimamurányi vasmű
részvények voltak átmenetileg keresettek, a
helyi piacon a Közuti vaspálya részvények
aránylag nagyobb áremelkedése említésre méltó,
mely emelkedés azonban a mai napon már
nem volt fenntartható.

Az ipari értékek közül egyes szénpapirok
leginkább Magyar általános kőszénbánya, to-
vábbá Ganz-Danubius, Phöbus és Temesvári
szesz részvényekben volt némi forgalom, az
árfolyamváltozások nem voltak lényegese-
sek.

A koronajáradék árfolyama az utóbbi
napokban az általános irányzatnak megfele-
lően szintén javult

1724/1913. számhoz.

Perlasz község.

450—1.1

Hirdetmény.

**A fenti szám alatt e hó 24-re kitűzött
halászáti jog bérbeadása
nem tartatik meg. ::**

Perlasz, 1913. évi július hó 20-án.

A község előljárósága.

A párdányi járás főszolgabírájától.

3203 1913. szám.

445—1.1

Pályázati hirdetmény.

Felsőtötte községben 1000 korona fize-
téssel újonnan rendszeresített **községi irnok-
végrehajtoi állásra** ezennel pályázatot hirdetek
s felhívom mindazokat, akik ezen állást el-
nyerni óhajtnak, hogy szabályszerűen felszerelt
kérvényeiket hozzám folyó évi **augusztus hó
végéig** nyujtsák be.

A választás határnapját később fogom
kitűzni.

Párdány, 1913. évi július 17-én

Hertelendy, főszolgabíró.

**Aki mindennap következetesen hasz-
nálja az Odolt, az mai ismereteink
szerint az elképzelhető legjobb száj- és
fogápolást gyakorolja.**

Ára: nagy üveg 2.— k, kis üveg 1.20 k.

**Vonatok érkezése és indulása Nagybecs-
kerekre, illetve Nagybecskerekéről.**

Érvényes 1913. évi május hó 1. napjától.

ÉRKEZIK.	
Nagybecskereki pályaudvarra.	óra perc
Temesvár—Versec—Zsombolyáról délelőtt	9.28
Pancsováról délután	7.04
Budapest—Szegedről reggel	6.20
Budapest—Szegedről délután	3.15
Szegedről délelőtt	9.34
Szegedről este	7.19
Budapest—Nagykikindáról este	9.21
Szécsányból este	6.40
Szegedről délután	4.50
Nagybecskerek-bégap. pályaudvarra.	
Zsomb.—Versec—Alibunár—Temesvárról este	8.16
Módosról reggel	6.56
Pancsováról reggel	8.28
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon reggel	8.23
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délután	4.10
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon este	9.34
Szécsányból este	6.27
INDUL.	
Nagybecskereki pályaudvarról.	
Pancsovára délelőtt	8.10
Pancsovára este	5.40
Szeged—Budapestre reggel	7.20
Szeged—Budapestre délelőtt	11.27
Szeged—Budapestre este	7.27
Szegedre délután	1.17
Szeged—Nagykikinda—Budapestre reggel	6.21
Karlovára délelőtt	10.00
Nagybecskerek-bégap. pályaudvarról.	
Zsombolya—Temesvár—Versecre délután	4.20
Temesvár—Versecz—Antalfalva—Pancsova— Alibunára reggel	3.33
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon reggel	2.26
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt	11.55
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délután	5.25
Módosra reggel	6.56
Zsombolyára délelőtt	10.59

A Ségavégsor 2330/7. sz. z.
 özv. Zsivkovics
 Erzsébet-féle
 434-33
ház
 (a Daun-híddal szemben)
 szabad kézből
azonnal eladó.

A perjámosi főszolgabírótól.
 2768-1913. sz. 450-3.3

Pályázati hirdetmény.

Ujszentpéter községben üresedésben levő *jegyzői állásra* pályázatot hirdetek s felhívom a pályázókat, hogy képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket *folyó évi augusztus hó 10-ig* hivatalomhoz címezve annyival inkább adják be, mert az elkészen, vagy kellően fel nem szerelt kérvényeket figyelembe nem veszem.

Az állás javadalmazása:

1. A községtől:
 - a) készpénzfizetés 899.28 K;
 - b) árvapénztárkezelésért 160.— K;
 - c) utiátalány 60.— K;
 - d) irodaátalány 40.— K;
 - e) állandó jellegű drágasági pótlék 800.— K.
2. Állami fizetésekiegészítés 793.— K.
3. Szabad lakás a hozzátartozó házikerttel és 1/2 (fél) hold pótkert.
4. A vármegyei szabályrendeletben megállapított magánmunkálati díjak.

Perjámos, 1913. évi július hó 16.

Főszolgabíró szabadságon:
Bujkovszky Gusztáv
 szolgabíró.

Antalfalva község előjáróságától.
 1462-913. 429-3.3

Hirdetmény.

Antalfalva község előjárósága közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező **vadászati jogot** folyó évi augusztus hó 1-étől számított egymásutáni 6 évre a f. hó **28-án d. e. 10 órakor** megtartandó nyilvános árverésen bérbe fogja adni. Az árverés a mondott időben szóbeli és zárt ajánlat útján történik. Egyéb feltételek a község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Antalfalván, 1913. július 16.

A községi előjáróság.

Öbessenyő község előjáróságától.

Pályázati hirdetmény.

Öbessenyő községnél egy jegyzői irnoki állás 1000 korona évi fizetés mellett üresedett meg. Pályázni szándékozók a községnél nyújthatják be kérvényüket. Beválás esetén megválasztása biztosított. Közig. tanfolyamot végzetten előnyben részesülnek. Az állás mindjárt elfoglalható.

Öbessenyő, 1913. évi július hó 20-án.

Az előjáróság.

Olcsó konviktus

Nagybecskereken.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület védnöksége alatt álló

polgári és felső kereskedelmi iskolai fiúnevelőintézetbe a felvételi díj 40 K. — Havidíj 38 K.

Különösen azon szülőknek ajánlható, akik gyermekeikkel a magyar nyelvet is elsajátíttatni akarják.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Erdős Béla tanár Nagybecskerek

373-27.10

Van szerencsém jelenteni a mélyen tisztelt közönségnek, hogy

mosó- és vasaló-intézetemet áthelyeztem

az Árpád-utcából saját házamba
Csernovitz-utca 10. sz. alá,
 továbbá, hogy bármiféle inget két fillérrel olcsóbban csinálók, a dupla gallért pedig 7, az egyenest 5 s egy pár kézelt 10 fillérért szállítok. 436-22
 Kiváló tisztelettel

Schlosser János.

Pancsovai járás főszolgabírájától.

3470-1913. szám. 438-2.2

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésben levő **szekerényi községi segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetek.

A segédjegyzői állás javadalmazása:

A községtől évi 800 korona fizetés, állami kiegészítés évi 160 korona, lakbér 200 korona és 4 öl puha tűzifa.

Felhívom mindazon okleveles jegyzőket, akik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **folyó évi július hó 31-ig** a pancsovai szolgabíróhoz nyújtsák be.

A választás napját később fogom meghatározni.

Pancsova, 1913. július 12-én.

Dr. Gyertyánffy, főszolgabíró.

Tanuló

kellő iskolázottsággal felvétetik **Bolesznv Antal** vaskereskedésben Nagybecskerek.

440-x.2

741-913. sz.

Hirdetmény.

Tamáslaka község előjárósága közhírré teszi, hogy a tulajdonát képező és köztenyésztésre alkalmatlanná vált **2 drb bika és 3 drb sertés** kan f. évi **július hó 24-én d. e. 9 órakor** nyilvános árverésen készpénzfizetés mellett el fog adatni.

Tamáslaka, 1913. július hó 18-án.

Stankov, bíró.

Perics György, jegyző.

Bánlakai járás főszolgabírájától.

2888-1913. szám.

443-2.2

Pályázat.

A lemondás folytán üresedésbe jött **bánlakai járási gyepmesteri állásra** pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, kérvényeiket f. évi **július hó 30-ig** hivatalomhoz adják be.

Az állás javadalmazása: két üres szobából álló lakás a telepen, saját személyét illetőleg évi 400 korona s minden egyes segéd után évi 200-200 korona s végül 200 korona lótartási átalány.

A gyepmester köteles a telepen lakni és két erőteljes lovat a telepen tartani.

Bánlak, 1913. évi július hó 18.

Dr. Ürményi, főszolgabíró.

Lóeladási hirdetmény.

Alulírott községi előjáróság közhírré teszi, hogy tulajdonát képező **2 darab tenyészképes és tenyészigazolvánnyal ellátott — egy drb 7 éves sárga és egy drb 12 éves fekete — ménje** folyó évi **augusztus hó 3-ikán délelőtt 9 órakor** Ivánd község-házánál készpénzfizetés ellenében eladatni fog.

Ivánd község előjárósága.

Torontáli iparművész

jutányosan készít művészi diszoklevelet, illusztrációt, könyvdiszket, plakátokat, levélfejeket, címkéket, reklám-cédulákat és bármilyen iparművészeti tervezést.

Megrendelések a „Torontál” kiadóhivatalába intézendők. 425-x.3

1034. Bvk. 1913. sz.

452-1

Árverési hirdetmény.

A nagybecskereki kir. törvényszék 1912. évi 107. és 108. számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbírósnak 1912. évi V. 3940. számú végzése folytán Szerb takarékpénztár részvénytársaság nagybecskereki, Hoffherr és Schranek budapesti, Vukov Jęfta nagybecskereki lakosok javára 3500 K., 3950 K., 61 K. 65 f. és 400 korona tőkekövetelés és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán 1912. évi szeptember 12. és október hó 9-ik napján felülfoglalt és 1430 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendelhetvén, annak Nagybecskereken Várajai-utca 22. szám alatt leendő megtartására határidőül **1913. évi augusztus hó 4. (negy) napjának délután 4 óra**ig kitézetik, az 1912. évi V. 39/42. sz. a. k. végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: zongora, but rok, hordók stb.

Az árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében még a következő foglaltatok részére is elrendeltetett:

Dungyverszky Lázár javára 425 K. s jár. erejéig, Risztics György javára 455 K. 88 f. s jár. erejéig, Közgazdasági Bank javára 800 K. s jár. erejéig, Weiser Adon javára 1100 K. s jár. erejéig, Csobán Miklós javára 270 K. 62 f. s jár. erejéig, Daun Gyula javára 190 K. 52 f. s jár. erejéig, Braun Armin javára 445 K. 14 f. s jár. erejéig, Mútrágyát értékesítő szövetkezet javára 1114 K. 64 f. jár. erejéig.

Nagybecskereken, 1913. évi július hó 16. napján

Kiss, kir. bir. végrehajtó.

841-1913. végreh. sz.

451-1

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezen közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. járásbírósnak 1913. évi V. 412/1. számú végzése következtében dr. Pap Henrik perlaszi ügyvéd által képviselt Klein Mór javára 149 korona s jár. erejéig 1913. évi június hó 25-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1287 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: kereskedelmi árucikkek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járásbírósnak 1913. évi V. 412. számú végzése folytán 149 kor. tőkekövetelés és jár. erejéig Csentan adós üzleti helyiségében leendő megtartására **1913. évi július hó 29-ik napjának délelőtti 8 óra**ja határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalos meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi LXI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Keit Perlaszon, 1913. évi július hó 15. napján.

Szeckó Lajos, kir. bir. végrehajtó.

Legfinomabb elszáthatatlan francia

„MIMI” férfi gummióvszer

1 tucat 2 K 50 f, 2 tucat 4 K 50 f, 3 tucat 6 K. Pénz előzetes beküldése mellett portó 30 fill. — Utánvétellel portó 74 fillér. Diszkrét szétküldés. 448-x.2

„HEZ” Budapest, VIII. Losonci-utca 13. sz.